

Těchobuzská sklárna

Počátky sklářství v Těchobuzi jsou spojeny se skelmistrem Františkem Antonínem Adlerem, který v roce 1721 koupil část statku Telenberg s lesem a rybníkem, s úmyslem vystavět zde sklárnu. V letech 1722 a 1723 začala Talmberská sklárna pracovat. Tato sklárna byla závislá na dostatku dřeva v polesích, která k ní patřila a pracovala do roku 1739. Vyráběla pravděpodobně smíšený polotovar pro severočeské rafinerie a užitkové duté sklo. Od roku 1737 již v Těchobuzi pracovala nová sklárna - Nové hutě těchobuzské, která vyráběla polotovar pro severočeské rafinerie a pracovali při ní snad i zušlechťovatelé skla. Sklárna nebyla doposud přesně lokalizována, ale pro nedostatek dřeva byl její provoz ukončen kolem roku 1750. Na konci 18. století se sklářská výroba do Těchobuze opět vrátila, když zámek a panství byl již ve vlastnictví Hoffmannů. Josef Hoffmann vybudoval novou sklárnu v roce 1798 v dnešním zámeckém parku, jeho syn také Josef si nechal v roce 1812 patentovat novou úspornou pec na sušení dřeva. Sklárny vyráběla především kvalitní křišťálové sklo, které bylo používáno pro výrobu lepších druhů výrobků a „zelené francouzské sklo“. Podle zpráv z roku 1825 bylo v těchobuzských sklárnách vyrobeno ročně 17.000 skleněných výrobků, většinou z dutého skla. Z toho asi 1/6 zůstala v zemi, ostatní šlo na vývoz, nejvíce do Dánska, Španělska, Turecka a Ameriky. V Hoffmanových sklárnách pracoval jako tovaryš zakladatel skláren Kavalier, František Kavalír. Sklárna zanikla kolem roku 1835. Sklárny a sklářské rafinerie v Těchobuzi a jejím bezprostředním okolí pracovaly od konce 17. století do 70. let 19. století. Od roku 2012 vedení obce spolupracuje s Dr. Jitkou Lněničkovou, expertkou na výrobu skla v Čechách, jež spolupracuje s Muzeem Vysočiny v Jihlavě.

Soubor skla z produkce poslední těchobuzské sklárny je uchován např. ve sbírce Technického muzea ve Vídni, tato skla pocházejí ze starého císařského technického kabinetu. V lokalitách zaniklých skláren lze dodnes nalézt kousky strusky, starých pánví i větší střepy.

